

Aan Minister van SZW

nota

Scenario's vereenvoudiging verlofstelsel

VER BESLISSING

Datum
28 maart 2024

Onze referentie
2024-0000

Opgesteld door

Aanleiding

U heeft toegezegd de TK (verder) te informeren over de vereenvoudiging van het verlofstelsel. In januari heeft u de conceptbrief en bijlage gezien. Hierbij ontvangt u de aangepaste versies.

Geadviseerd besluit

Na uw akkoord op brief en bijlage, graag de brief ondertekenen voor verzending aan de Kamer.

Kernpunten

- In het CD Arbeid en Zorg d.d. 26 januari 2023 heeft u toegezegd:
 - De TK te informeren over vereenvoudigingsmogelijkheden van administratieve aard. De brief hierover is verstuurd op 12 juli 2023;
 - De TK te informeren over vereenvoudigingsmogelijkheden in het stelsel met grotere financiële gevolgen (bijgevoegde brief en bijlage).
- In bijgevoegde brief en bijlage zijn uw eerdere opmerkingen verwerkt. Ook zijn de stukken sindsdien verder afgestemd met sociale partners. Grootste inhoudelijke wijzigingen sinds de conceptversies betreffen:
 - Het toevoegen van scenario 5 met varianten voor een bodem in de betalingshoogte van de verlofregelingen;
 - Het nadrukkelijker reageren op het nieuwe SER-advies over verlof.
- In december 2023 heeft de SER het advies Balans in maatschappelijk verlof (op eigen initiatief) uitgebracht. In de brief wordt meermaals naar het advies verwezen. Een samenvatting en het SER-advies zijn ter info bijgevoegd. Op 10 april neemt u het SER-advies officieel in ontvangst.
- Met deze brief wordt ook het onderzoek naar niet-gebruik van het aanvullend geboorteverlof aan de TK aangeboden (bijlage 2). Dit onderzoek heeft u toegezegd bij aanbieding van de eerste evaluatie van de WIEG. Onder Toelichting vindt u een samenvatting.
- De brief en bijlage met scenario's zijn afgestemd met FEZ, FIN/IRF, ASEA, WBJA, KO, UWV, OCW/Emancipatie en sociale partners. Huidige versie is ter kennisname voorgelegd.

Toelichting

Kernpunten brief en scenario's

- In de brief wordt een nieuwe hoofdstructuur van het verlofstelsel met drie clusters (kinderen, naasten en persoonlijk) voorgesteld, waarbinnen

6/4 KE9
 → Serpentinekwestie!
 → Stukje welk versie!
 → In de brief wel
 zelfstandig beschrijven
 maken de bijlage
 dus wel de...

Welke wijziging in welke cluster en cluster 3
 ontworpen in hoofd-
 brief opnemen

dus zelfde
 dag de brief
 erin?
 ↑ graag!

voorwaarden en administratieve vereisten zoveel mogelijk gelijk zullen zijn. Deze clusters heeft u in het voormelde CD al genoemd en ook de SER stelt dit voor in het advies.

Datum
28 maart 2024

Onze referentie

- In de bijlage bij de brief zijn 7 scenario's voor de vereenvoudiging en de toegankelijkheid van het verlofstelsel uitgewerkt, waarbij de focus ligt op de integratie van de verlofregelingen. De belangrijkste variabelen hierbij zijn de verlofduur en de betalingshoogte.
- De scenario's zijn voorzien van een raming op hoofdlijnen. De wijze van financiering is hierbij opengelaten. In het huidige stelsel bestaat de financiering uit een combinatie van sociale premies (Aof), algemene middelen en loondoorbetaling. De SER stelt in het advies vast dat de financiering nu onevenwichtig is en adviseert om de bijdrage van de overheid stapsgewijs *— uitvaard —* (fors) te verhogen. Het is aan een nieuw kabinet om daarin keuzes te maken.
- Nieuw toegevoegd is scenario 5, waarin drie varianten van een bodem in de betalingshoogte zijn uitgewerkt inclusief beschrijving van voor- nadelen, t.b.v. de toegankelijkheid van het verlof:
 - Scenario 5a: iemand die met een verlofuitkering van 70% onder het WML uitkomt, ontvangt van de werkgever een aanvulling tot het WML.
 - Scenario 5b: iemand die met een verlofuitkering van 70% onder het WML uitkomt, ontvangt een uitkering ter hoogte van het WML. Tenzij 100% van het dagloon lager ligt dan het WML (deeltijdwerkers), dan ontvangt diegene 100% van het dagloon.
 - Scenario 5c: een kostenneutrale variant, waarbij de verlofduur van het aanvullend geboorteverlof wordt ingekort van 5 naar 2 weken, om een betalingshoogte van 100% mogelijk te maken. Met de eerste week geboorteverlof, doorbetaald door de werkgever, blijven hiermee 3 weken geboorteverlof over.

en 5 weken op wo?

Onderzoek niet-gebruik aanvullend geboorteverlof [**NB: reeds gezien**]

- In het onderzoek stond de volgende hoofdvraag centraal: 'wat zijn de kenmerken van de groep rechthebbenden die niet of weinig gebruik hebben gemaakt van het aanvullend geboorteverlof en wat zijn de afwegingen die zij maken om tot deze beslissing te komen?'
- Uit het onderzoek komt o.a. naar voren dat niet- en niet-volledig gebruikers van het aanvullend geboorteverlof minder vaak hoogopgeleid zijn, minder vaak een hoger inkomen hebben en minder vaak een vast contract hebben t.o.v. volledig-gebruikers. Zo heeft van de niet-gebruikers 33% een hoger inkomen, van de niet-volledig gebruikers 37% en is dat percentage bij de volledig-gebruikers 45%.
- Onder de rechthebbenden die niet- of niet-volledig gebruikmaakten van het aanvullend geboorteverlof was de meest genoemde reden dat het niet mogelijk was om het verlof op te nemen (43% van de niet- en 45% niet-volledig gebruikers). Anderen hadden het niet nodig of wilden het niet.
- Wat betreft het al dan niet (volledig) opnemen van verlof blijkt dat het (huishoud)inkomen hierin een grote rol speelt. Ook spelen sociale normen op werk een belangrijke rol, bijvoorbeeld omdat de werkgever verlofopname liever niet wilde of omdat verlofopname ongebruikelijk is op het werk. Ook beschikbaarheid en gebruik van opvangmogelijkheden wegen mee.
- De keuze om het verlof al dan niet (volledig) op te nemen blijkt slechts voor een klein deel bewust en weloverwogen te worden gemaakt. Bewuste overwegingen zijn gerelateerd aan het (huishoud)inkomen en opvangmogelijkheden. Keuzes worden verder overwegend onbewust

beïnvloed door een bestaand beeld over de manier waarop ouders de zorg voor en opvoeding van het kind organiseren.

Datum
28 maart 2024

Bijlagen

Onze referentie

Volgnummer	Naam	Actie
1	Brief - Scenario's vereenvoudiging verlostelsel	Ondertekenen en verzenden aan TK
2	Bijlage 1 - Scenario's vereenvoudiging verlostelsel	Verzenden aan TK
3	Bijlage 2 - Onderzoek niet-gebruik aanvullend geboorteverlof	Verzenden aan TK